

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Inga Marie Lund	
Sluttbehandlende vedtaksinstans (underinstans):	
Dok. offentlig: ☐ Ja ☐ Nei. Hjemmel:	Klageadgang: Etter FVL: ☐ Ja ☐ Nei Etter Særlov: ☐ Ja ☐ Nei ☐ Ikke klageadgang
Møte offentlig: ☐ Ja ☐ Nei. Hjemmel: Komm.l § 31	
Arkivsaksnr.: 16/1033	Arkivnr.: 601

SAK: SAMARBEID MED SIIS - SAMAORDNA INNKJØP I SALTEN

I Saksdokumenter (vedlagt):

Innkjøpsreglement Alsthaug kommune
Samarbeidsavtale Alsthaug kommune – SIIS
Bilag A til samarbeidsavtale
Bilag B til samarbeidsavtale
Bilag C til samarbeidsavtale

II Saksdokumenter (ikke vedlagt):

III Saksutredning:

(Bakgrunn / Fakta / LA21/ Beredkapsforhold/ Økonomi/ Vurdering / Konklusjon)

INNLEDNING/BAKGRUNN:

Alle kommuner er underlagt lov og forskrift om offentlige anskaffelser. For gjennomgang av hovedtrekkene i regelverket, henvises det til Alsthaug kommune sitt innkjøpsreglement som er vedlagt saken.

Alsthaug kommune var med i Nordland fylkeskommune (NFK) sin innkjøpsordning frem til 2014/15. Da valgte fylkeskommunen å si opp samarbeidet. Pr. i dag er det bare et fåtall avtaler som fortsatt gjelder, og de fleste vil være faset ut i løpet av 2017. Etter fylkeskommunens oppsigelse har rådmannen måtte vurdere ulike alternativer for hvordan kommunen skal kunne klare å håndtere innkjøpsfunksjonen på en god og forsvarlig måte. Avtalene Alsthaug kommune har hatt via NFK har vært særdeles fordelaktige, enten på grunn av fremforhandlede lave priser og/eller store rabatter. Det er viktig å påpeke at samme forbruk av varer som tidligere har vært avtalebasert, vil bli dyrere. Dette får igjen betydning for kommunens totaløkonomi og regnskapets bunnlinje.

Alsthaug er en forholdsvis liten kommune. Det er ikke avsatt egne dedikerte ressurser til innkjøp. Ansvaret og kompetansen for innkjøp deles derfor av mange. Offentlig innkjøpsarbeid er relativt krevende. Man skal ha kompetanse på regelverket om offentlige anskaffelser, det skal avsettes ressurser til planlegging og gjennomføring av anbudsprosesser og kontraktsoppfølging. I tillegg må en ha kunnskap om kontraktsrett og annen juridisk

kompetanse. Gjøres det feil i forhold til dette, løper det en reell risiko for kommunen i forhold til erstatningsansvar. Fra administrativt hold ble det tidlig konkludert med at det vil være en fordel å knytte seg opp mot et større miljø, helst sammenslutninger av andre kommuner, som samarbeider om kommunale innkjøp. Dette for å trygge nødvendig kvalitet på området, få utnyttet de mulighetene som ligger i å være god på innkjøp (best mulig pris/avtaler), representere et samlet stort kjøpsvolum, samt bli en del av et felles fagmiljø. Det siste året har det vært etablert et uformelt innkjøpssamarbeid mellom kommunene Rana, Vefsn, Brønnøy og Alstahaug for til sammen fire konkrete anskaffelser. Kommunene Vefsn, Rana og Brønnøy har egne dedikerte stillingsressurser i form av egne innkjøpsledere og innkjøpsrådgivere. Dette er som tidligere nevnt ikke tilfelle for Alstahaug. Det foreligger ingen videre planer for samarbeidet.

I Nordland ble SIIS – Samordna innkjøp i Salten – etablert i 2008. Pr. i dag er dette den eneste ordningen av noe størrelse, der flere kommuner i Nordland er organisert i et felles innkjøpssamarbeid. Det var derfor naturlig for Alstahaug, sammen med de andre HALD-kommunene, å henvende seg til SIIS.

OM SALTEN SAMORDNA INNKJØP – SIIS

SIIS omfatter alle kommunene i Salten. Dette utgjør ni kommuner. Tre kommuner i Lofoten og Vesterålen er også tilknyttet samarbeidet (LOVI). Hemnes kommune er den siste kommunen som er innlemmet i samarbeidet, vedtak fattet i Hemnes kommunestyre 28.04.2016. I SIIS-samarbeidet er organisert som et interkommunalt innkjøpssamarbeid, der Bodø er vertskommunen.

En forutsetning for å knytte seg til SIIS er at medlemskommunene benytter et dataverktøy, «Ajour innkjøp», utviklet av firmaet «Prosjektservice AS». Verktøyet gjør det mulig å digitalisere hele innkjøpsprosessen.

Systemleverandøren Prosjektservice AS er en av sju leverandører i Norge som har en godkjent innkjøpsløsning for offentlig sektor. Det er DIFI (Direktoratet for forvaltning og IKT) som står for godkjenning av løsningene.

Alstahaug kommune har behov for å tilhøre et større innkjøpssamarbeid. Det vil sikre en mer kostnadseffektiv innkjøpsordning gjennom stordriftsfordeler, styrke kompetanse internt og eksternt og det vil ivareta regelverket om offentlige anskaffelser. Samtidig lover SIIS at lokale næringslivsinteresser vil bli ivaretatt på en god måte. Videre vil samarbeidet gi trygghet for at innkjøp foretas i henhold til etiske retningslinjer og legger til rette for en bedre internkontroll på området.

I tiden fremover vil det bli stilt enda større krav til offentlig sektor om økt digitalisering av arbeidsprosessene innenfor innkjøp. Gjennom medlemskap i SIIS vil dette bli ivaretatt.

LOKALT NÆRINGS LIV

En grunnleggende forutsetning for at Alstahaug kommune skal gå inn i et samarbeid med SIIS er at lokalt næringsliv sikres minst like gode konkurransevilkår som tidligere. SIIS har både små, mellomstore og store medlemskommuner, og har siden 2008 høstet erfaringer fra hvordan innkjøpsordningen har fungert overfor lokalt næringsliv i de ulike medlemskommunene. Det er ingen tegn eller tilbakemeldinger som tyder på at lokalt næringsliv er kommet svekket ut etter at kommunene er blitt medlem av SIIS. Ved å delta i et større innkjøpssamarbeid vil kommunen få større innflytelse i hvilke leverandøravtaler som inngås. Dette vil gjøre det lettere og også kunne etablere rammeavtaler med konkurransedyktige lokale bedrifter. Ut fra kommunens rolle som samfunnsutvikler, er det

viktig at kommunen kan støtte opp om det lokale næringslivet så mye som mulig gjennom rammeavtaler, innenfor gjeldende regelverk.

OM AVTALEN

Avtalen om innkjøpssamarbeid inngås med Bodø kommune som vertskommune.

Rådmennene i deltakerkommunene er styringsgruppe for SIIS. Det er i tillegg en innkjøpsansvarlig i hver kommune.

Når Alstahaug knytter seg til samarbeidet vil avtalen administreres av Bodø kommune, etter kommuneloven § 28-1 – om administrativt vertskommunesamarbeid. Det forutsettes at Alstahaug kommunestyre delegerer fullmakt til rådmannen, slik at han kan delegerer fullmakten videre til Bodø kommune, ved rådmannen i Bodø. Rådmannen i Bodø vil ha ansvaret for at vertskommunemodellen oppfylles som forutsatt. Bodø kommune vil ha arbeidsgiveransvaret for de som er ansatt i det regionale innkjøpssamarbeidet (innkjøpssjefen i Bodø og hans stab).

KOSTNADER

Kostnadene ved å slutte seg til innkjøpssamarbeidet fordeles på den enkelte kommune, etter en fastsatt % -vis fordelingsnøkkel, basert på folketall pr. 1.januar hvert år. Kostnadene for Alstahaug kommune fremgår av eget vedlegg til avtalen, bilag C – og vil årlig utgjøre ca. 139.000. Dette tilsvarer en pris pr. innbygger på 18 kr.

I tillegg kommer kostnader ved drift av varekataloger, samt årlig lisens til systemleverandøren Prosjektservice AS. Drift av rammeavtalene vil utgjøre ca. 114.000 pr. år, alt etter hvor mange avtaler som er i drift. Årlige lisensutgifter vil være ca. 99.000. Alt i alt innebærer dette en årlig utgift på kr. 352.000. Utgiftene dekkes innenfor vedtatt budsjett og økonomiplan.

SIIS hevder at ved å gå over til elektronisk handel, med elektroniske varekataloger, kan man forvente en gjennomsnittlig besparelse ved innkjøp på 10 %. I tillegg viser avtalens bilag C et forslag til finansieringsmodell som indikerer at 2 % av faktisk uttak/omsetning på gjeldende rammeavtaler tilbakeføres fra leverandører, og at et evt. overskudd (i forhold til innbetalt faste lisens- og varekatalogkostnader) tilbakeføres den enkelte kommune etterskuddsvis.

Effektene av dette vil sannsynligvis først gjøre seg gjeldende fra 2.driftsår.

INNHold I AVTALEN

SIIS vil bistå Alstahaug kommune med administrasjon og arbeid som kreves for å etablere inntil 25 felles basis rammeavtaler.

Dette inkluderer følgende:

- Planlegging, innhenting av opplysninger i forbindelse med anskaffelse
- Utarbeidelse av konkurranse
- Gjennomføring av konkurranse
- Evaluering av tilbud
- Tildeling av kontrakt
- Kommunikasjon med tilbydere/vinnere/tapere
- Eventuell etterbehandling av prosessen, utvidet redegjørelse, klage

- Administrasjon for å tilrettelegge for elektronisk handel

Inklusivt får Alstahaug kommune tilgang til elektronisk system for bestilling i varekataloger og et såkalt «konkurransgjennomføringsverktøy» (KGV) for gjennomføring av konkurranser for inntil kr. 500.000.- eks. mva.

Utover nevnte «grunnpakke» innebærer avtalen at kommunen får:

- En time gratis innkjøpsfaglig rådgivningstjeneste for enkeltprosjekter
- Kr. 500.- pr. time for oppdrag som gjennomføring av konkurranse, kvalitetssikring av konkurransegrunnlag, hjelp til konkurranseplanlegging, rådgivningstjenester utover en time
- Inntil 4 kostnadsfrie internkursdager pr. år pr. Reise og opphold dekkes av kommunen.
- Inntil 2 kostnadsfrie næringslivsorienteringer/kursdager pr. år, pr. region. Reise og opphold dekkes av kommune eller (nærings)forening.

Det vil være fritt for kommunen å reservere seg mot deltakelse i en eller flere rammeavtaler, som innkjøps samarbeidet skal inngå.

Avtalen har en varighet på 10 år. Kommunen kan si opp avtalen med 1 års skriftlig varsel. Oppsigelse skal skje med virkning fra 1. januar. Selv om avtalen om innkjøps samarbeid sies opp, vil kommunen fortsatt være rettslig forpliktet overfor tredjeparter til å opprettholde allerede inngåtte rammeavtaler i en periode som går utover oppsigelsestiden for samarbeidsavtalen.

Foruten nevnte vedlegg om kostnadsfordeling, bilag C, utgjør dokumentene «Reglement for Alstahaug kommune innkjøps samarbeid» - bilag A, og «Instruks – mandat og roller for samordnet innkjøp i Alstahaug kommune» - bilag B, som en del av avtalen.

VURDERING

Innkjøp representerer store verdier for Alstahaug kommune. I 2015 ble det kjøpt varer og tjenester for kr. 191 000 000 (tall hentet fra driftsregnskapet). Det stilles relativt høye krav til å kunne håndtere innkjøp på en god og forsvarlig måte. Ved å knytte seg til et større innkjøps samarbeid vil Alstahaug få tilgang på nettverk, kompetanse og verktøy som vil lette innkjøps arbeidet, samt sikre en tryggere forvaltning av fellesskapets verdier på god måte. I dette ligger det selvfølgelig også et potensiale for å ta ned kostnader.

Selv om kommunen knytter seg til SIIS, vil det kreve en del av kommunen for å bygge nødvendig kompetanse, etablere gode rutiner og en god intern organisering for håndtering av innkjøp. I tillegg til at kommunen skal ha en innkjøps ansvarlig, vil alle enhetene bli tillagt oppgaver og ansvar i forhold til innkjøp. Innkjøps ansvarlig skal sikre at Alstahaug sine innkjøps behov og interesser sikres på en best mulig måte, og blir et viktig kommunikasjonsledd mellom Alstahaug og Bodø/SIIS.

Dersom kommunen velger å knytte seg til SIIS, er det avgjørende å sikre seg at lokalt næringsliv ikke kommer svekket ut. Erfaringene i andre kommuner, innenfor SIIS-samarbeidet, viser gode erfaringer med dette. Innkjøps samarbeidet har ikke svekket det lokale næringslivet sine muligheter for å levere lokalt og regionalt til kommunene. Innkjøp blir mer og mer digitalisert. Sentrale myndigheter forutsetter at kommunen forholder og

tilpasser seg dette. Denne utviklingen må også tilbyderne – næringslivet – forholde seg til. Kommunen vil via samarbeidet med SIIS ha bedre forutsetninger for å legge til rette for kurs og opplæring for lokale bedrifter der det er mulig og ønskelig.

Et samarbeid med SIIS har vært oppe til behandling i styringsgruppa for økonomienheten i HALD (styringsgruppa består av rådmenn/adm.sjefer i HALD-kommunene). Styringsgruppa er omforent om en positiv innstilling til samarbeid med SIIS, og lignende saksframlegg vil bli presentert for politisk behandling også i Dønna, Herøy og Leirfjord.

KONKLUSJON

Rådmannen konkluderer med at Alstahaug kommune bør inngå et formalisert administrativt samarbeid på innkjøp med SIIS, der Bodø kommune er ansvarlig vertskommune.

IV Saksbehandlers innstilling:

1. Alstahaug kommune vedtar avtale om administrativt vertskommunesamarbeid med Samordna innkjøp i Salten (SIIS) med Bodø kommune som vertskommune.
Jf. kommuneloven 28-1 e.
2. Samarbeidet etableres i tråd med:

Samarbeidsavtale m/følgende vedlegg
  - a: Reglement for Alstahaug kommunes innkjøpssamarbeid med SIIS
  - b: Instruks – mandat og roller for Alstahaug kommune i SIIS
  - c: Avtale om administrativt vertskommunesamarbeid mellom Alstahaug kommune – kostnadsfordeling og organisering i samarbeid med Bodø/SIIS og LOVI.
3. Kommunestyret delegerer i medhold av Kommunelovens § 28b pkt. 3 til rådmannen å videredelegere myndighet til administrasjonssjefen i Bodø
4. Kostnadene med etablering og tilknytning til innkjøpssamarbeidet dekkes innenfor budsjett 2017, samt økonomiplan 2017-2020.

Sandnessjøen, den

Inga Marie Lund
Rådgiver

V Enhetsleders innstilling:

Saksbehandlers innstilling tiltres.

Sandnessjøen den

Frank Pedersen
Enhetsleder

VI Administrasjonssjefens innstilling:

Enhetsleders innstilling tiltres.

Sandnessjøen den 07.06.16

Børge Toft
Administrasjonssjef